

INSEMNAȚIUNEA

unor'u plante la strabunii nostri Romani.

(Finea.)

La Romani servea mirtul de semnul frumósietei. In serbatórea Venerei cunun'a de mirtu o au pórtatu strabunii nostri, cu cunun'a de mirtu in frumósietia mirele, si mirés'a, precum am dis mai susu có este in vigóre si astadi in unele parti ale Germaniei. In genere strabunii nostri cunun'a de mirtu porta si in alte serb'atori familiari, si de veselie. In serbatórele Eleusine pe preoti ei incunun'a cu cunun'a de mirtu, in serbatórele libertatei ambla in carre in frumósietate cu cunun' de mirtu. — In serbatórea Helotia tinuta in onórea Europei o cununa de 20 de stinjeni porta in tóte partile intru solennitati diverse. Numai pe altariulu Zinei numit'e roman'a bon'a Dea, care grijea de semanaturi, nu era ertatu a pone mirtu, macar có alte flori de totu genulu ei immola, si santiea.

Phantasi'a lunei vechi encó si in iadu aflà locu plantei acesteia si se credea có sufletele martirilor amarei se ascundu intre ramurile in eternu verditórelui mirtu.

La Romanii nostri intre semnele bucuriei rola cea de fronte o ducea in tóte solennitatile Laurulu, si servea de semnu alu gloriei, si alu victoriei. — Rom'a cu cunun'a de Lauru remunera Eroii sui, cartile report'atóre de vestea victoriei le infasia cu frondie de Lauru, ablegatii pórtá toiaagu de Lauru, si dopo scirea victoriei in Rom'a innaintea lui Iupiter, Zeului celui puternicu, poné o creang'a de Lauru. — Arare ori servea si in locul pazei, si alu repausului. — Zinele pazei, si ale indurarii le depinge cu cununa de Lauru. — Speciatim 'l tine Laurulu de semnul numelui gloriosu, si al famei, d'in caus'a acésta poetii ardea dopo o cununutia de

Lauru. Zeulu si Domnulu Laurului se numea Apollo, presidele si capulu muselor. —

Laurulu o fost semnu alu nevinovatiei viéției junale, si alu dreptatei. — Aplicandul la csamine publice, si la oracle, — Antifone dice: có de vrea órecine se visédia ce sa se implinésca, atunci pute cunun'a de Lauru in capu. Si oraclu in beserica lui Delfin; Apollo, inante ce an inceput oraclele sale au mancat frondie de Lauru. C'and lua ardere, si sacrificiele sale, cà Zeii se le spuie secretele viitorului, atunci ardea cunun'a de Lauru, si decumva plesnea adeseori pe focu, éra semnu de fortuna, éro decumva ardea incetu, atunci sacrificatori 'si prevedea nenorocire si periclu amenintatoriu si in serb'atórile lui Mercur duce a mare róla cunun'a de Lauru. — In Rom'a in 15. Maiu, in care di furii si negociatorii sacrificia, ca sei ajute Mercuru intru deprinderile sale, se aduna lungó fontána lui Mercuriu fiescari aducundu cu sine d'in negociiele sale, stropindule cu creang'a de Lauru incinsa in apa; se uda si pe sene ca se spele pecatele commisse in anul trecut, precum dice un poetu, asia se ruga atunci negociatorii „spala de pe mine falsjurerile, crediefrangerile, si minciunile, d'ami dobinda si bucuria intrins'a; dice mai incolo poetul „Mercuriu zimbindu spre rogà acésta au cautat in josu aducundusi aminte de prunceniile sale, cand au furat boii lui Apollo. —

Cunun'a de Lauru o fost semnu al indresnirii, si alu libertatii; pe Zina libertatei o depinge incununata cu Lauru; iau insusit putere vindecatóre, credend có pe lóngó cetati mare influxu are mirosul plantei acestia in tinerea sanetatiei de morbu contagiosu. Credea in genere có de Lauru nu se atinge fulgerul. — Tiberiu frundie de lauru 'si punea pe capu de cóte ori éra vreme grea fulgerósa. De ceteru nu tot genulu de Lauru avea acésta onore; — có de vrea

se facea onóre la Imperati, atunci trebuia à aduce d'in insul'a Apollo parnassus. In pompojuramblari victorioase se aducea d'in insula Delfin rami de Lauru, numai d'in acei pomi cari nu fácea fructu, cóci Lauri nefructiferi éra mai crengurosi. In mare onóre éra si lauretele d'in jurul Spartei. —

Grecii antici Lauru 'l nomea Dafne, precum 'l chiama si astadi, có dice poetul: có Dafne fiica zeului Peneus d'in Lauru sau rogat cótra Zeusu, cá de gonirile lui Apollo se se elibere, Apollo cu cunun'a acésta de Lauru se incununà. —

Dupó o alta mitologia Dafne a fost o nimfa „Zina“ din muntele Arcadie, in reporturi cu Diana; Dafne era inamoresata in Leucipu fiul Imperatului de Pisa, care avea adesse referelle amórose cu nimfa numita. — Diana in óstea sua ne suferind nici un reportu amórosu, pe tinerul lau omoritu, èro vérgur'a o au gonit: mai pe urma miserendui, care nevrend mai multu a trai o au stramutat in Lauru.

Strabunii nostri credea có decó lauru fluidu 'l vei frecà de cel solidu vá dà scinteie cá ocellulu frecat de cremine. — Cumcó áre putere aprinditóre, d'in mirosui cel delicat, si d'in aprinderitatea oleiului putem conchide. Lauru si generile lui tóte sunt mirositóre si oleiose precum, camforu, córtice, benzoe, si altele. —

Ros'a centifolia, ros'a de ograde, Amórolui sau lui Cupido o fost consecrata, có e tot vivace, si vesela. Ascuçit'a ei vérga lui Cupido amórolui, si aripile lui su facute d'in frundie de ros'a. Precum ros'a de multe ori emite sange d'in man'a attingetoriului, asié nici o Zeire nu causá mai do reróse simtiri in animile omenilor, de cat Zeul amórolui Cupido.

Dopo mitologia ros'a, d'in acel nectar, (beutur'a deiesc'a), esi áre originea, care s'a versat pe mas'a Zeilor fiind Cupido la prandiu la Zei. — D'in inceput ros'a o fost alba, dar fugind Venere spre ajutorintia lui Adonis, Venere intre Róse siau vatemat piciorul, si rósele de sangele Venerei sau inrositu cu color astfel in eternu duraveru.

Ros'a o fost semnul fromsétii. Poetii antici si moderni, de cóte ori canta lucruri placute totdeuna memoriadie ros'a. Asia dice poetul: ros'a a vrut a fi Domna, decó Iupiter vrea a da Imperat florilor, ros'a ei fromsétia pamintului, lucéferul florilor, placerea amórolui, Zeilor, si omenilor delície. Gratiile cu rose, Zina tineretiei Hebe, si pocela-

riulu Zeilor Ganimedes cu rose se infromsétia si se incununu; si cand Aurora esi deschide portile ziorilor, atunci rosiatia de rose se incinge pe orizontul ceriului.

Mórtea grabnic'a o au insemnat cu rose, precum se ved in anticele mormintelor Romane, si ast'adi colorea rosei ei semnul mortiei. — In fine ros'a ei tipu secretelor, cunun'a de ros'a intre ostasi éra semnu ca se nu'si venda secretele, si se nu le descopere intre beuturi. In ospetarii era depicta ros'a ca semnul taciturnitatii se'si aduca aminte omul de officiu taciturnitatii, si de acolo vine si dicala acésta „sub rosa“ romanesce Ti spunu secretu, se taci. — Scriseiu in Spinusiu Ianuarius 15. 1853. V. Vancu.

ELEFANTELE INDICU.

(Natural-istoricu.)

Totu in aceeasi clase, si in acelasi Ordine cu Ipopotamulu (Fóia Nr. 2) se numera si soiurile Elefantilor, dintre cari aci vomu d'a o descriere mai ampla despre natur'a si inusirile unui soi, adeva al Elefantelui indicu.

Elefantele indicu (*Elephas indicus* L. Asiatischer Elephant, Elefante indico) are — relative — urechi tare mici, frunte gropita, si la pitiórele de indereptu 4, pana'n 5 copite menunte; fildisi (cei 2 dinti esiti dinainte) mai mici ca Elefantele africanu, care din contra are capu mai rotundu, frunte boltita, urechi mari claupausate, si la pitiórele de indereptu numai 3 copite, éra fildisii lui ajungu la 6—8' in lungime, si apasa cate 30—40 de pondi unulu. Intre ambe soiurile se mai afla inca nesce varietati; degenerata asia din soiulu celui de intâiu e cunoscuta o varietate seu rasa, preste mesura mica.

Elefantele indicu traiesce in partile de catra média-resaritu (süd-ost) ale Asiei, preste insulele média-resaritene cele estinse ale Indiei orientali de diucolo, de aici numirea lui in limba germ. Elefantu asiaticu. Colorea pelei lui e sura intunecata, cate odata négra, uneori alba. Elefantii albi in India or. sunt forte pretiuiti, ba chiaru, dzeesce adorati, essornandu totodata curtile palatieloru celoru mai stralucite. Pelea pe trupu aspra, scortiosa cu pucinu peru acoperita. Capulu cumplitu; din osele capecinei se intindu nesce cellule lungi, care stan

in legatura cu flitu (botu, nasu in intiel: latu). Acesta e instrumentulu celu mai importante al Elefantelui, care lipsindu, pentru scurtimea grumazului, ponderositatea capului si lungimea fildisiloru, n'arfi in stare, ca se se pota nutri si adapa; ér flitulu i-sierbesce spre ambe aceste ocupatiuni afundu taietórie in essistintia viétfiei sale; cu acesta si trage densulu mancarea la gura, cu acesta suga apa, si o dimate pe gatu. Dar nu numai; ci cu acesta se servesce spre apararea sa, intocma ca si cu o arma, avendu atata putere intr'ensulu, incatu arborii îi scote din radecina, si îi arunca in susu.

In vervulu flitului se afla gauritiile nasali, dela cari se intinde un montu ca un degetu, si vertosu, cu care se folosesce la prinderea obiectelor mai menunte. Aceste gauritii nasali, candu si le apropia de nescari obiecte late si ce e de scanduri si resuffla tare, numai de catu le radica in aeru. — Maselele su compuse din pâaturi olose, asiediate curmedisiu. Fildisii rotogoli, subtiinduse catra vervu, in capetu ascutiti, departati unulu de altulu, si la dealu incavaiaiti. In falca din diosu n'are dinti dinainte. — Pitioarele relative — destulu de lungi, gróse, la capetu botocanóse, si provideute cu nesce copite mici. Coda — asemine relative — nu tare lunga, si la vervu cevasi mai perosa. Naltimea animalelui e pan' la 14; ér lungimea pan' la 10 urme.

Elefantii petrecu prin paduri, formandu ciredi intregi, subt conducerea celoru mai betrani, in forma unui regimu patriarchale. Se nutrescu numai cu plante, dintre care mai placute le sunt seminarele, si dintr'aceste urezulu; de acea cercedia desu holdele de urezu, si deca le da mana, si nu voru fi din trensele alungati, causadia intrensele danne enorme. Se invatia a bé si beuture spirituose. Ajunghendu in apa innota forte bine, usioru si iute, ne impedecandui ponderositatea trupului loru celui cumplitu. Au o fire blanda, domola, paciuita; pana candu nu se sumutia, ér deca se vatama, si intarita, atunci si perdu campetel, se infuria, si devinu periculosi.

Cunca puterile intielesuali ale Elefantelui, atatu sunt de escellente, incatu pe dreptu se pote numi filosofulu animaliloru, e tuturoru naturalistiloru cunoscutu. Elu e seriosu, perceptoriu, si precugetoriu, percepe tota vorb'a, si totu sem-nulu datu de catra conducatoriulu seu, si implinesce

ori ce i-preda acest'a cu o punctualitate si patiintia admiravera. Possede mare putere intipuitoria, de acea visédia asia de viu ca canele, si are aceasi via aducere aminte pentru binefacerile, ori vata-marile primite. Ce din urmatoriele essemble destulu de chiaru se pote deduce.

Dupa cum ne enaréza Svetoniu: Imperatulul Domitianu voindu a face o solenitate festiva romaniloru, demandà ca se invetie nesce Elefanti la saltu — cea mai grea intreprindere pentru aceste animali tantave — socotindu ca prin acést'a va sterna mai tare curiositatea, si va nutri umorulu spectatoriloru. Maiestrulu de dansu se apucà, si deprinsa cativa Elefanti, in cei mai grei pasi si cele mai grele intorsaturi. Unulu dintr'ensii, carele in tempulu instructiunei fu atinsu de cateva ori, pentru ca nu fu destulu attentu la prelectiune. si smenti nescari pasi, — fú bagatu de séma cunca noptea la luna, tocma acei pasi, pentru carii mancase 2—3 plage i essercita singuru din indemnulu propriu; aduchendusi a minte ca se nu lu mai ajunga, cea ce o patise.

Un militariu indianu de cate ori si capetá soldulu seu, totdeauna intindea unui Elefante, ce se aflà liberu in societatea cu celalti, cate o portiune de aracu. Odata imbetanduse militariulu, si demitenduse la nesce escese urite, éra persecutatu de patrol'a militare, si cantatu spre arestare. Elu in cele din urma apuca fuga, in ciréd'a de Elefanti, unde se afla si amicululu seu, si ustenitu fiindu se culca si adorme. De graba se straduesce patrola in totu tipulu a si lu apropiá, caci recunoscatoriulu animale lu apera cu flitululu seu in tote partile. Dupa ce militariulu in demanetia urmatóre desmetecinduse, se trediesce, se infiora, vedinduse subt cumplitululu animale jachendu, nesciindu cum a devenitu subt padia lui. Inse credintiosulu seu patronu adiendulu cu flitululu; si dragostindulu i-dá se pricepa, ca se afla in securitate, si ca se pote departa, deca voiesce, nevatamatu.

In Goa (posesiunea Portugaliloru in India de dincoco) se indebuescu Elefantii la edificarea nauiloru. — Intr'una de dile se apropia un caletoriu de riulu lenga care se edificá u naue, unde un teritoriu largu erá implutu cu lemne de lucru. Aci vediu elu cu mirare, cum unii dintre lucratori cele mai mari si mai grele grindii la care se cercau cate 20 individe, spre a le poté misca din locu, le legau cu funea de flitululu unui Elefante, si acesta cu cea

mai mare usiurătate le tragea după sine, până la locul destinat, ne condusu de nimene, decatu numai antea ora; și deca în calea sa da preste alte grindii curmedisiu asiediate, atunci grind'a trasa o radica de capetulu din nainte, ca se nu lovésca în cea de diosu. (Va urma.)

CALETORIA

pe arepile fantasiei.

Omulu de 5—6 urme înaltu, sta catra diametrulu pamentului, ca 1 la 8,000,000. Déca între locuitorii sorelui și diametrulu acestuia sta aceeași proporțiune, atunci acei locuitori standu oblu în susu sunt de 40 de miliare înalti. Fiintie vietuitorie atatu de mari, se paru numai în imaginațiunea noastră a se allá, nici ne e scopulu a da locuitoriloru din sore o asia cumplita forma; dar' fiindca scimu ca se afla fiintie de milioane ori mai mici de catu noi, pentru ce nu s'ar poté allá fiintie cu cateva milioane mai mari de catu noi. De acea se zugravimu icona inceputa mai încolo:

Se ne întipuiamu cumca pamentulu a cadiutu pe sorele celu cu 1,400,000 mai mare de catu densulu. Locuitorii acestuia din tote anghiarile se indesue pe întrecute a vedé acestu fenomenu strordinariu, care la ei a causatu un cutremuru mare. Fiindu inse cá ei su cu $1\frac{1}{2}$ milionu mai mari de catu noi, de și cu anevioia — se urca totusi preste noulu loru munte. Marile, lacurile, și riurile nostre, care loru numai pana la glesne ajungu, înca le cam ingreuna urcarea. Intre locuitorii sorelui se afla de buna séma și scrutatori de ai naturei, carii nou'a massa — ce ei o numescu un meteoru mare — o cérca mai de aproape; fárema dintr'ensa, cu ciocanele loru cele de baia, bucati menunte precum sunt muntii: Montblanc, Cimboraso, Dolagiri, și alatura partile acestora constitutive cu trupulu sorelui. De pre pamentu se vede a lipsi pana aci verce fiintia vietuitoria. Se pléca mai tare ca se cerce mai de aproape surfacia pamentului, și pretutindenea vedu numai nesce pulbere galbena séu sura. Apuca a mana instrumentele optice: pe telescopu, microscopu, cu aceste dierescu pucina verdétia cum sunt mucedielle, care inse su padurile nostre cele grosnice de fagu, goronu și finicu, dar ei înca totu nu potu distinge osebitele soiuri de arbori. În urma cu microscopulu de idrogenu și ossigenu; observa și fiintiele vietuitorie. Aci li se deschide loru

acum o lume noua, pana acum nici suspicata. Vedu cetatile nostre, turnurile basericeloru, palatiile nostre, ne vedu la urma și pre noi. Fiindca după relatiunea spatiului, e alta și relatiunea tempului, cateva dile, carii scrutatorii naturei din sore le au petrecutu întru scrutarea masei pamentului, în privinti'a locuitoriloru de pre pamentu, facu cativa seculi. — Intr'un spatiu pe care pitiorulu unui locuitoriu din sore lu acopere de trei ori, se nasce un murmuru infricosiatu; se incepe o batalia crancenă; cu un al doile Napoleone se lupta 10 regi. Preste ei se radica o cétia subtire (fumulu pulberei de pusca). Déca scrutatorii se pleca cevasi mai diosu, andu și unu sunetu murmuratoriu (sunetulu tunuriloru). — Unu naturalistu devine pan' la acea naiva idea, cumca menuntele zoofite*) acum de curundu descoperite, ar fi chiaru fiintie întielesuali — și după acea ride una mare. — Macar aceste zoofite nunumai pamentulu, ci și sorele l'au mesuratu; au aflatu calea planetiloru și cometiloru, cunosculegile după care se'nverte orologiulu séu machin'a lumii. (Dupa Hétilap.)

*) Diumatate animali, diumatate plante, precum polipii, coralele s. a.

CUGETARI.

Toti ómenii sunt frati

— Amative unii pre altii

— Nu faceti ce nu vreti se vi se faca.

Evangeliiulu.

Aceste trei din urma principie le aflamu la Indiani, la Sinesi, la Arabi, cu o vorba, ori unde este associatione. — Ele au asociatu pre ómenii aceluasi globu. — Ele stergu servitutea și frangu spata cuceritoriloru. Pentru spata, éca ca pere stupid'a gloria ce se culegea din sánge, dara pentru dulcele cuventu se prepara formosulu și cu adevveratu gloriosulu triumfu: triumfulu de a invetiá pre ómeni *practic'a fraternitatii*.

Indreptare.

În Nr. tr. col. I, seri'a 23, în locu de: pe, citește de-angerulu; seri'a 25, în locu de vésululu, cit. véselu. —

MANIFESTĂȚIUNII DE BĂCĂRIE

la re'ntorbarea principelui GRIGORIE A. GIKA după restavarea scrierilor.

Între amare pătrunse, câtă respectă porți și nepăsări scri adevărații patrioți și principații Moldaviei către Domnitorul scri d'acum; și ea-рши къ катъ къдъръ ши аморе принтеаскъ. дмърдошэзъ Принципеле Молдавией не credin-чощи сѣ свѣши, nemikъ поге маї vine dokumenta deкътъ дмпрѣмѣтателе manifestățiunii, care с'ащ descăшвратъ къ okasiunea restatoriei scrierilor принципelui Moldaviei Grigorie A. Gika, ши къ реаншареа фрѣнелоръ гвернѣрии црѣи Сале дѣпъ зпѣ repașсѣ fataлѣ — алѣ копрасеи — боле дн зрта зпорѣ свѣрѣри. — Fidelitatea ачешта дмпрѣмѣтатъ се vede фортѣ vine din актеле че ши ле а-дѣче Gazeta de Moldavia дн Nr. 24 а. к. care, ка nemte dokumente adevăritóre de patrio-тизмѣл Принципелѣ ши simpatia românilorъ Moldo-veni către Дн сѣл Domnitorul, не сокотеала историей ле дншрѣтѣшии ачи дншрѣтѣ *) :

NOI GRIGORIE ALEXANDRU GIKA BV.,

Domn și црѣи Moldovei.

Кътрѣ Сѣатѣл Nostrу Administrativ Естра-ordinar.

Дѣпъ зп рѣгаз де кѣтева сѣнтѣтѣни пентрѣ а Ne odihnă de nevoșitele ши некрѣмателе остепеле, дншрѣндѣне дн капитал ши тревиле статѣлѣ чернд де ла Noi реднчепереа днделетничирлор овѣнѣте, Noi vestim Сѣатѣлѣ Administrativ естраordinar, къ контеннд днштерничиреа че prin офисѣл къ Nr. 5 iam fost dat, апои атѣт Сѣатѣл кът ши освѣдичи шеѣ де Departamente сѣ айз де акшн а Ne рефера дн принципеле че се атиг де атривѣдичиле Noastre, дѣпъ зртагеа пѣзигъ дн фие care рат ал слѣжкѣи пѣвлече, ши prin зртаге аштенпѣт де ла Сѣатѣл естраordinar лѣтѣрѣе де лѣкрѣрѣле че ащ пѣиптат дн времеа днделетничирлор сале ла дншрѣчпѣрѣле пѣсе асѣрѣи prin Офисѣл Nostrу, прекут а Ne днфѣдиона ши лѣетеле ачелор причини иштрѣте, че атрна де ла але Noastre дѣелетѣри.

(Сѣвѣкрѣ) Grigorie A. Gika BV.

Secretarul de Stat.

Nr. 6 Secția а II. Дн 22. Мартѣ 1853.

*) Vezi ши corespondința din Iamă Nr. Gazetei 27 ши чел долийсѣ алѣ 10, рѣвр. Iamă. P.

De кѣтева зиле се рѣспѣндиче ашѣреа деспре неашѣрѣиета дншрѣнаре а Дншдичимѣл Сале дн Iamă, care с'ащ ши реалисат сѣмѣтѣа трекѣтѣ спре сѣрѣ. Аша прекут локѣиторѣи капиталей ащ fost simpatizat къ пѣтѣмѣреа сѣлѣтѣлѣ Дн. Сале, de асемеenea тоцѣ с'ащ грѣвиг дн ачеша зѣ аї da о vie шѣртѣрѣе де вѣкрѣе, де ишѣре ши рѣспект.

Дрент care, дншатъ дѣпъ амеазѣ-зѣ ащ днчепѣт а копѣрѣе массе де недесѣри, де кѣлѣрѣдѣ ши де грѣсѣри спре вариера Пѣкрѣрѣи, не знде Дн. Са ачеша сѣ иштре де ла Хѣрѣнѣшѣнигѣ, еар зп ишѣрѣ алес де чеї дншѣи воерѣи с'ащ дншнтѣт пѣлѣ ла Лиц-канѣ. De аколо, копѣрат ши де зп стол иштерос де сѣтени кѣлѣрѣдѣ, че ащ pretendat аї акомпания дн локѣл жандармерией, careа къ администраторѣл дншѣтѣлѣ пѣшеа дншнтѣ, Дн. Са ащ сосѣт ла вариерѣ ла 5 оаре. Аиче се пареащ адѣнѣдѣ тоцѣ локѣиторѣи капиталей, дншѣт Domnitorul ачеша не цѣос ащ ишѣт ашѣнѣе ла локалѣ znde тѣдѣларѣи Сѣатѣлѣ Естраordinar, Președinții ши тѣдѣларѣи Diva-нѣрилор, репрезентанциѣи Сѣатѣлѣ мѣнѣципал, ши аї деосѣвѣтелор корпорацѣи ащ депѣс Дн. С. тривѣтѣл зрѣрѣи ши ал вѣкрѣией пентрѣ а Са фѣрѣичѣ дншѣпѣшошаре ши дншрѣнаре дн меэѣл credinчощилор сѣи свѣши; дн карѣи, фие care воѣа сѣ депѣие кѣте зп семн ал вѣкрѣией сале. Damele адѣнѣте ащ про-сѣорат Дн. С. вѣкетѣри де флорѣ ши о зраге поетикъ, еар careта де парадѣ, дн care Дн. Са ачеша сѣ се сѣие, фѣ прѣсѣратъ не дн пѣшѣтѣ ши не дн афарѣ де о плоаие де флорѣ, не кѣнд стрѣгѣрѣле чеде ентѣсиастиче де Бра! асѣрѣеащ armoniile мѣ-зичей, а кѣрѣеа ехо дн депѣртаре се рѣспѣндѣеа дн сѣпѣтѣл чел солелел ал влопелелор бесѣрѣчилор. De аиче пропѣшиг ши де шеѣл Полицией ши ачеша ал Мѣ-нѣципалѣтѣлѣ, де зп кортеж де жандармѣи, де зп недотон де лѣнѣиерѣи ши де мѣлѣдѣи кѣлѣрѣдѣ четѣ-данѣи, дн меэѣл зпѣи спалир де оаменѣи дншѣрацѣи, пѣлѣ ла кѣрте, дн карѣи не алокѣрѣеа зпѣи се а-шезащ кѣар не акомпѣрѣментете каселор, Дн. Са дншрѣо неконтенѣтѣ демонстрацѣе ши днштре зрѣрѣле дншелор, care дн валкоане ши фѣрѣстре де тане-сарѣи стоаите дн прѣсѣращ къ флорѣ, сосѣнд ла ре-спѣнтенеа Академией, деспре о парте с'ащ зраг де хорѣл жѣнелор сколѣрѣе, еар деспре алта де кор-пѣл елевѣлор, дн карѣи зпѣи зращ къ: Сѣ грѣиеа-скѣ Принципѣл Grigorie Gika, еар алѣдѣи къ кѣзѣнѣи де флорѣ ши къ дншкрѣе гратѣлѣдѣи.

Ашѣрѣнд ла кѣрте, Дн. Са ащ черчетат оас-теа, ащ прѣимѣт рапортѣрѣле, ши дншѣнѣсѣрат де де-монстрацѣиле де вѣкрѣе че се пѣрѣащ а не маї дн-

чета, Domnitorul, descărca de світъ ши де кър-
тениі сѣу, de попор с'аѣ kondac дн апартаментеле
палателѣ, unde oie cine се дндеса съ зрезе, съ
vadъ de aproape pe Принцѣа ши днпрезвѣ къ съ-
рѣтареа, сѣи zde тѣла къ лакрѣми де възкріе.

Пе кѣнд треі ванде де мѣсѣвъ рѣснѣаѣ дн
ниацѣ имѣя націонал ши кѣптече Молдовене, пе-
интентат с'аѣ импровизат о лѣминаціе, че аѣ prodac
о vie лѣкоаре де възкріе дн ачаесть сѣрѣ мето-
равіелъ асѣпра капіталіеі, каре пѣвъ тѣрзіѣ с'аѣ
черчетат де превѣльторі.

A doua zi дн тоате весерічїле капіталіеі с'аѣ
кѣптит Те-Дезѣ днтрѣ мѣлѣтїре де ферічїта дн-
сѣлѣтошаре ши днтрѣаре а Дн. Сале. Дѣпѣ
сѣпта. Нізѣрїе, Дѣлѣдїмеа Са аѣ прїїміт пе дн-
лѣтѣа клерѣ къ Преосвѣдїтѣа Мітрополїт дн фрѣнте,
дѣпѣ ачееа пе фокнціонарї ши пе воїерї, еар ла 1
оарѣ DD. Консѣлї, презентарѣ Дн. Сале, але лор
фелїчїтѣрї.

Prezind din inimă астѣ позѣ манифестаціе де
їзѣїре дн партеа тѣтѣрор трептелор де компатрї-
оцї, Дн. Са аѣ віневоїт а адреса офїсѣа зрѣлтор,
кѣтрѣ Департаментѣа дн Нѣзѣтрѣ, спре а еспрїма
пѣвлїкѣлї дн партеа Дн. Сале, реквишїтїнда чеа
маї деплїнѣ.

Офїсѣа Домнеспѣѣ.

„La прїлежѣа редїтѣрѣї Ноастре дн капїта-
ліе, дѣпѣ зп рѣгаз де кѣтева сѣлѣтѣнїї, Ної ам
прївїт къ дндестѣлѣ драгосте ши мѣлѣтїре сѣр-
гѣїнда їзвїдїлор Ноштрї орѣшенї де а пѣші дн-
їнтеа Ноастрѣ спре днтѣмпїнаре ши а Не дн-
тѣрѣши къ аклатаціе де възкрїе пѣвъ ла Палатѣа
residenціеї Ноастре. Ачаесть мїшкаре, їсворѣтъ
дн inimă кѣрате, Не дндемїнѣ а фаче дн партеа
Ноастрѣ мѣдѣлѣрїлор Сѣатѣлї орѣшенеспѣ дн
парте ши дн генерал тѣтѣрор орѣшенїлор а Ноа-
стрѣ мѣлѣтїре, къ днкрѣдїндѣрї де драгостеа
чеа маї vie че Am сїндїт ши Vom сїндї totdeauna
пентрѣ понорѣа днкрѣдїндат кѣрѣтѣрїї Ноастре,
фїїнд пѣтрѣне де адеврѣл, къ прїїнда овшїеї
кїамѣ нѣрѣреа ажѣторѣа ши віне-кѣвѣтареа челѣї
Дналт, ши дарѣ Департаментѣа дн Нѣзѣтрѣ есте
днсѣрчїнат а фаче мѣдѣлѣрїлор Сѣатѣлї орѣ-
шенеспѣ ши прїн ел овшїїмеї капїталіеї кѣпоскѣте,
нѣрїятѣнтїле Ноастре сїндїрї ши взнвоїндѣ.“

Дѣлѣдїмеї Сале DOMNIAȘI STĂPĂNITORIȘ GRIGORIE ALEXANDRȘ GICA BOIBODȘ.

Ђ р а р е *)

Прїїмеште астѣлї дн inimă кѣрате
Респектѣ ши їзѣїреа че ле-аї мерїтатѣ,
Фїї пѣтрѣне ши крѣде, къ де ши департе,
Дн сѣфлетѣа пострѣ аї фостѣ пе 'пчетатѣ.
Нѣ Те 'нгрїкї Doamne de орї че 'пѣтѣмпїнаре
Кѣ оарвеле патїмі де сїне-аѣ перїтѣ,
Ши п'аѣ фѣкѣтѣ алта, де кѣт ка знѣ Соаре,
Сѣ еші дїнтре нѣорї ши маї стрѣлѣчїтѣ.

Dorita'di фїїндѣ пре тоцї пе 'нвїеаѣ,
Ши попорѣдї есте прїн сїндїрї сѣлѣсѣ,
Кѣнд віртѣтеа сакрѣ пе тронѣ лѣмїнеаѣ
Дї дѣ ши пѣтереа че віне де сѣсѣ.

Новїлѣа тѣѣ сѣфлетѣ ши фаптеле Тале
Не асїгѣреаѣ сѣпїнѣ вїїторїї:
Мѣрцї дар къ тѣрїе пе-ата дреапѣ кале,
Адѣнѣндѣ крѣдїндѣ ши кѣпнї де флорї.

Iamă 1853, Martiș 21.

Тїп. дн Тїпографїеа Бѣлѣмѣлї Романѣ.

ІНСТРѣКЦІИ ПЕНТРѣ ІНСТІТѣТОРІИ ПРІМАРІ.

(Капїт.)

Тїтѣлѣ V.

Деспре дїсчїнаїнѣ.

XX.

Дн фїекаре зі ла днченѣтѣа класѣлї, монї-
торїї вор фаче апелѣ номїналѣ; кѣнд сколарї че
аѣ лїпсїтѣ се вор днфѣдїша, лї се ва чере днкрѣ-
дїндаре дн скрїсї дн партеа пѣрїндїлор, къ лїпсїреа
а фост къ шїреа лор — лїпсїрїле нежѣстїфїкате
се вор pedepci.

XXI.

Дѣпѣ апелѣ, їнстїтѣторѣлѣ днсѣшї ши прїн
монїторї їнспектѣ пе сколарї деспре кѣрѣдїенїе:
Ачаесть їнспекціе се днпїнде ши асѣпра кѣрѣдїлор
ши каїерелор.

XXII.

Сколарїї вор ста дн класѣ къ капѣлѣ голѣ,
дар професорѣлѣ поате аѣторїса пе зпѣлѣ сѣѣ маї
мѣлїї сколарї сѣ стеа къ капѣлѣ аноперїтѣ, днсѣ
пѣмаї дн касѣ де воалѣ.

*) Ына дїнтре посїїде днкїнатѣ къ окасївнеа соленеї ре-
пѣрѣрї пе сказнѣ а Прїнчїпелї дѣпѣ рѣстазрареа сѣлѣтѣдїї. P.

XXIII.

Инстититоръѣ естѣ овѣгатъ а привереа асзира сколаріор атъѣ дн тѣмъѣ класселор, кѣт шѣ дн тѣмъѣ де рекреадіе; нѣ ва перміте ка съ еастъ маѣ тѣлді сколарі дн класъ.

XXIV.

Се ва сілі а да елевіор съѣ днѣѣѣшаре кѣ-вінціоастъ шѣ опестъ; шѣ ачааста кіар прѣн есет-пѣлѣ съѣ.

Ле ва рекоманда съ салѣте персоапеле респек-тавіле дн содіетате прѣн вѣрста шѣ рапѣл лор; дѣ ва поурі де орѣ-че кѣвѣнт зрѣчіос.

XXV.

Респѣтїріле се вор да сколаріор кѣнд пе-лѣгъ кѣна кондїтъ вор внѣ шѣ прогрессѣ ла дн-вѣѣѣтѣрї.

XXVI.

Респѣтїріле сѣнт :

- a) Medalie de onoare: Ачаастъ medalie ва ава пе о парте артеле дѣрїї, шѣ пе чеаалагъ нѣтѣрѣл класеѣ шѣ інскрїпціеа: Medalie de onoare. Ачаастъ medalie се ва пѣрта де сколар дн кѣрс де 24 чаасѣрї, шѣ се ва да ла сѣжршїтѣл сѣпѣтѣнѣї, сколарѣлї каре ва фї фост eminent атѣт дн днвѣѣѣтѣрї, кѣт шѣ дн кондїта са.
- b) Дарѣрї де кѣрдї ла сѣжршїтѣл фїекѣрѣїа анѣ сколастик кѣ прїлеціѣл есамїнѣлї.

XXVII.

Сколарїї сѣнт сѣпнѣшї ла педенсе пентрѣ пе-сілїндъ дн стѣдїсрї, пентрѣ реа кондїтъ шѣ пентрѣ лїпсїрї.

XXVIII.

Педенселе вор фї челе зрѣтѣоаре :

- a) Notarea реа
- b) Мѣстрареа дн класеѣ.
- c) Шедереа дн нїчіоаре дн класеѣ днтрѣн лок деосевїт шѣ дн фаѣа челорлалді сколарї; ачаастъ педенсѣ нѣ ва фї маѣ лѣгъ де кѣт де ла вн чаас пѣлѣ ла доѣ шѣ нѣ се ва дн-трѣвїнда де кѣт кѣнд маѣ тѣлѣте потѣрї реле шѣ нѣстрѣрї нѣ вор фї проѣс нїчї вн ефект.
- d) Арестѣл де ла вн чаас пѣлѣ ла трѣї.
- e) Дѣпѣртареа провїсорїе саѣ дефїнїтъ: Ачаастъ педенсѣ нѣ се ва пѣтеа аплїка де кѣт, дн капїталъ, кѣ апровадіа Ефорїеї, дѣлѣ рапор-тѣл институторѣлї де класеа сѣнерїоарѣ; шѣ дн жѣѣѣѣ кѣ апровадіеа комїтетѣлї де ін-спекціе, дѣнѣ рапортѣл ачелѣїа'шї институтор.

XXIX.

Дн матрїколе дн колоана де обсервації се ва днсетна зїоа ретраѣереї знѣї сколар, шѣ пе кѣт се ва пѣтеа кавселе ретраѣереї, — че педенсе а сѣферїт саѣ че рѣспѣлїрї а терїтат вн сколар дн кѣрѣл знѣї семестрѣ.

XXX.

Каталоаѣеле пе фїекаре лѣпъ се вор адеверї маѣ днѣїї де Комїтетѣл де инспекціе, шѣ апої се вор трїміте ла Ефорїе.

Тїтлѣл VI.

Deosebite дїспосїції.

XXXI.

Скоалеле вор фї днкісе дѣмїнїціле шѣ жоїле, прекѣт шѣ сѣрѣѣторїле зрѣтѣоаре :

1. Челе 12 сѣрѣѣторї днперѣтештї.
2. Сѣ. Іоан Ботѣзѣторѣл, Сѣ. Георгїе, Сѣ. Кон-стантїн шѣ Елена, Сѣ. Іераршї Basile, Грї-горїе шѣ Іоан, Сѣ. Дїмїтрїе, Сѣ. Архангѣлї Mıxail шѣ Гаврїїл, Сѣ. Ніколае.
3. Ла паштереа Домнѣлї (Крѣчїзнѣл) трѣї зїле: адїкъ ажѣнѣл, зїоа паштереї, шѣ а доа зї.
4. Ла днвїере (Паштеле): сѣпѣтѣнѣл патїмїлор шѣ сѣпѣтѣнѣл лѣмїнѣтѣ;
5. Де ла 1. Ізлїе пѣлѣ ла 15. Август.
6. Де ла зїоа анѣлї поѣ пѣлѣ ла сѣ. Іоан Бо-тезѣторѣл, інклѣсїв.

XXXII.

Дїспосїціле релатїве ла даторїле релїціоасе нѣ сѣнт аплїкавіле де кѣт ла копїї крештїнї де Рїтѣл ortodoxe.

XXXIII.

Ераршїеа дн скоалеле прїмаре ва фї дѣлѣ кї-пѣл зрѣтѣор :

1. Комїтетѣл де инспекціе, каре дн нѣтеле Ефорїеї привегїазъ асзира скоалелор дн тот око-лѣл жѣѣѣѣлї, шѣ спецїал асзира скоалелор прїмаре пѣвлїче, комфорт кѣ арт. 131 дн ре-гѣламентѣл скоалелор.
2. Инстититореле де класеа а IV.
3. Чел де класеа а III.
4. Чел де класеа I. шѣ II.

XXXIV.

Инстититорѣлї де класеа IV. саѣ ал класеѣ сѣнерїоаре днтрѣо скоалѣ прїмарѣ се днкрѣдїн-деазъ инспекціеа скоалеї прїмаре, атѣт дн прї-вїнда стѣдїлор кѣт шѣ дн прївїнда економїеї, дар сѣнт аскѣлтареа комїтетѣлї де инспекціе, каре аре инспектареа сѣнерїорѣ.

Инститѣторѣ-инспектор есте прѣвѣт дѣтре чеи-
ладѣ ка чел д'жнтѣѣ дѣтре егалѣ сѣ.

XXXV.

Дѣн Краѣова инспекторѣа Цѣмпазіалѣа аре шѣ
инспекціеа генералѣ аспра тѣтѣлор скоалелор прѣ-
таре дѣн ачел ораш; дар дѣн ал доѣла рѣнд дѣнѣ
комѣтетѣа де инспекціеа.

XXXVI.

Ла жѣдеце, дѣн лѣнса знѣшѣ инститѣторе, класса
са се ва дѣндепѣлѣнѣ де инститѣтореле классеѣ сѣне-
рѣоаре; іар дѣн лѣнса ачестѣѣ дѣн зрѣшѣ де инститѣ-
тореле классеѣ секвенте. Инститѣтореле, че дѣндепѣ-
неште локѣа алѣзіа, ва дѣншѣрѣдѣ чеасѣрѣле де дѣ-
мѣнеаца шѣ де дѣнѣ прѣнз дѣтре класса са шѣ
дѣтре ачееа каре дѣндепѣнеште. Дѣн капиталѣ
сѣплентѣѣ вор дѣндепѣлѣнѣ локѣрѣле инститѣторѣлор
че лѣнсеск.

XXXVII.

Дѣн инститѣтор нѣ ва пѣтеа лѣнсі фѣрѣ воѣа
комѣтетѣлѣ де инспекціеа, іар дѣн капиталѣ фѣрѣ
воѣа Еѣорѣѣ; комѣтетѣа де инспекціеа нѣ ва пѣтеа
да воѣе знѣшѣ инститѣторе маѣ мѣлѣ де зече зіае, шѣ
пѣмаѣ де доѣ орѣ не анѣ. Кѣнд инститѣтореле ва
авеа тревѣнѣдѣ де термѣн маѣ лѣнѣ, ва чере воѣа
Еѣорѣѣ.

Дака зн инститѣторе ва фѣ поурѣт де а венѣ ла
скоалѣ дѣн прѣчѣнѣ де воале непревѣзѣте саѣ алѣе
каѣсе дѣнѣшѣлѣтоаре, ва рапорѣта дѣнатѣ дѣнпре-
жѣрареа Комѣтетѣлѣ де Инспекціеа, саѣ Еѣорѣѣѣ,
дѣне кѣм се ва аѣла дѣн жѣдеце саѣ дѣн капиталѣ.

Арсакѣ. II. Поенарѣ. С. Восѣанѣ.

MIXAI SKYBND STENDARDŪ.I.

(Історѣк.)

I.

Ziua vā ale sale deuce de vrinī
Vine sū deskizē okī 'n lakrimī plinī;

Dar Mixai cel mare ne o neagrū stānk
Kvčetgnd dŋ noante, n'a 'nkic okī 'nk.

Ne zn nīsk Eroza stē kvčetgtor,
Kŋtre a lvi darē kvzgnd kē dor.

Ka o stea che 'n avzr noantea strŋlvchente
Frŋntea sa dŋ vŋbrē falnik' albente.

Dar aŋgŋstai' frŋnte, astŋel kvzetgnd
Se kopŋst' 'n flakrŋ, narre fvzetgnd.

Ventŋ sŋol' reche koata sa vndoasē
Che ne dalvī vŋbrē kade nevŋroasē;

Vŋlŋtrŋi avŋbrŋi svor fŋlŋŋtorŋ,
Kŋ kvŋtrŋi lŋzvŋre, che dŋ dŋ fŋorŋ.

Dŋsē iatē ziŋa; trompetŋ reszŋ,
Ši svŋt arme 'ndatē oŋtŋle s'adŋnē;

Iatē avŋora arŋa a alvŋt
Ši kŋ mŋnŋ de rose vŋbra-a rŋcŋnŋ.

Arŋŋsarŋ dŋ frŋŋe svorŋesk ŋi tare
Vŋle reszŋ d'arme ŋi fŋnfŋre,

Dar Eroza ceme dŋ adŋnkŋi dor;
Kŋŋi lvi nŋi venŋce dŋnk' avŋtor.

Ši aveŋ sŋ vatē mŋlŋt vŋŋrŋme,
Che roveŋ n'atŋvcheŋ darŋ kŋ kvzŋme.

Ceme dŋ dŋrereŋi; dar a 'nkŋlekŋt
Ši lŋvnd stendardŋ, vradŋ a rŋdikŋt.

Arŋtele dŋ aer svorŋ, strŋlvchente
Ši 'ntr'ŋn por de flakrŋi svorele nŋlente.

II.

Noanteŋe se dŋtŋnde ŋi dŋn maŋta sa
Arŋŋtoasē lakrimŋ ne kvŋnŋi vŋrsa:

Dar setos de sŋŋce ŋi de lŋvŋrtate,
Dŋ Eroŋ dŋ noante dŋnk' se maŋ vate.

Sŋŋŋr eŋ se lŋŋtē dŋtr'acheŋe vŋi
Dŋde somŋŋ morŋŋi a kvŋkat n'aŋ sŋi.

Dar svŋt ŋi de vrade trevŋŋa sŋ kazŋ:
Sŋre varŋera fŋrŋ sŋ se vazŋ,

Ši apŋi stendardŋ eŋ desŋŋŋvŋrŋnd
Kŋtre sŋŋ dŋ strŋŋŋe dŋdŋrŋt kvzgnd.

Ši 'n tŋcherea poŋŋŋi arŋŋsarŋi svorŋ
Ka o 'nkŋŋŋre albŋ ŋi vŋŋoarŋ.

Sare o anŋ latē kalŋŋ s'a 'ndrentŋt,
Ši de zече чете fŋŋde prevŋrat.

Lŋna dŋne dealŋrŋi kovorŋnd sŋ kvŋŋe
Dŋi arŋtē kalŋŋ ŋiŋi svŋrŋde dŋlŋŋe;

Dŋnŋntēi dŋsē anŋele albente
Šŋŋn mŋvŋt ne mŋlŋrŋi kalŋŋi se opreŋte;

Apŋi se arŋnk' kal ŋi kavaler
Šŋatŋndŋŋŋi dŋ valŋrŋi d'o kam datē ner.

Cei che dŋ vŋreazŋ se opresk ne mŋlŋrŋi;
Iar Eroza sparŋce aste albŋ valŋrŋi,

Ši de cheŋa narŋe sŋŋŋr avŋŋŋnd
Eŋ ia kalŋŋ 'n vrade ŋiŋŋ svŋrŋt vŋvnd,

Ši skovŋndŋi' frŋŋŋ dŋnk' albŋnd de svŋŋe,
'Merŋi, dŋi zŋce, lŋber de avŋŋ dŋ lŋŋe!'

Ne alŋ kal atŋvcheŋ eŋ dŋnkŋlekŋ
Ši ka o sŋŋeŋtē fŋŋŋŋnd, svŋrŋ.

D. B.